

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความต้องการในการพัฒนาตนเองของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. วิธีดำเนินงานวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ
  - 5.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
  - 5.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาความต้องการในการพัฒนาตนเองของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดบุรีรัมย์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดบุรีรัมย์ รวมทั้งสิ้น จำนวน 117 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ แก้ไขสำนวนและภาษา เพื่อให้ได้ ข้อคำถามที่มีความชัดเจนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาอีกครั้ง ก่อนนำไปทดลองใช้ โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา ตามวิธีการของครอนบาค ได้ค่าเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.8997 ซึ่งผ่านเกณฑ์และนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อขอหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัย ถึงนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดบุรีรัมย์ อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ด้วยตนเอง จำนวน 117 ฉบับ แล้วเก็บแบบสอบถามกลับมาคืนได้จำนวน 117 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ เสนอข้อมูลเป็นตารางแสดงจำนวนร้อยละ

4.2 ความต้องการในการพัฒนาตนเองของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดบุรีรัมย์ วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง

4.3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะให้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเพื่อศึกษาความต้องการในการพัฒนาตนเองของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ความต้องการในการพัฒนาตนเองของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปหาค่าต่ำได้ดังนี้ ด้านการฝึกอบรม ด้านการเรียนรู้ด้วยตนเอง และด้านการศึกษาต่อ ตามลำดับ

2. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่มีจำนวนมากที่สุด คือ การจัดฝึกอบรมต่างๆ ควรให้มีความครอบคลุมในทุกตำแหน่งและมุ่งเน้นการนำไปปฏิบัติ รองลงมา คือ ควรมีการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรอย่างจริงจังและต่อเนื่อง และควรมีการจัดสรรงบประมาณในด้านการศึกษาต่อให้มากขึ้น เพื่อให้พนักงานทุกคนได้รับอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่องความต้องการในการพัฒนาตนเองของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดบุรีรัมย์ สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ผลการวิจัย พบว่า ความต้องการในการพัฒนาตนเองของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดบุรีรัมย์ ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษาต่อ ด้านการฝึกอบรม และด้านการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการศึกษาที่ออกมา เป็นเช่นนี้ แสดงให้เห็นว่า ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดบุรีรัมย์ ได้เล็งเห็นถึงความจำเป็นในการพัฒนาตนเองและมีความต้องการที่จะพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของตนเองและให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกปัจจุบัน หากผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการพัฒนาบุคลากรอย่างจริงจังและต่อเนื่อง มีการกำหนดนโยบายและวางแผนในการพัฒนาบุคลากรอย่างเหมาะสม ตรงตามความต้องการของบุคลากร ก็จะส่งผลให้เกิดความพึงพอใจในงาน และส่งผลให้การบริหารงานขององค์การสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ และตามวิสัยทัศน์และพันธกิจขององค์การ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พงนาวรรณเสวี (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความต้องการพัฒนาบุคลากรของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดตาก เพื่อศึกษาระดับความต้องการพัฒนาในภาพรวม พบว่า ข้าราชการมีความต้องการพัฒนาโดยรวมมากทุกด้าน

2. เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 จากผลการวิจัย ด้านการศึกษาต่อ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เนื่องจากข้าราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดบุรีรัมย์ต้องการพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน อีกทั้งต้องการความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่ราชการ จึงทำให้บุคลากรต้องมีการพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลาโดยการศึกษาหาความรู้จากสถาบันการศึกษาต่างๆ เพื่อจะได้นำความรู้ ความสามารถ และทักษะต่างๆ ที่ได้มาพัฒนาตนเองและพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภิญญาดา บุรณสมภพ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความต้องการในการพัฒนาตนเองของบุคลากรท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองจังหวัดปัตตานี ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี มีความต้องการในการพัฒนาตนเองโดยภาพรวมและด้านการศึกษาต่ออยู่ในระดับมาก

2.2 จากผลการวิจัย ด้านการฝึกอบรม พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องจากบุคลากรขององค์การบริหารส่วนจังหวัดบุรีรัมย์ ต้องการยกระดับความสามารถในการทำงาน และพัฒนาศักยภาพของตนเองให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานเพิ่มมากขึ้น โดยการฝึกอบรมในหลักสูตรต่างๆ เพื่อนำมาพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และให้สามารถทำงานในตำแหน่งที่ใช้ความรู้ความสามารถที่มีความยากมากขึ้น โดยเมื่อฝึกอบรมแล้วสามารถนำ

ความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับมาใช้ได้ทันที และมีการปรับเปลี่ยนเรื่องที่ยอมรับให้สอดคล้องกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนภรณ์ ชมะเรง (2550 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของพนักงานส่วนตำบลในจังหวัดสระบุรี ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการพัฒนาตนเองของพนักงานส่วนตำบลในจังหวัดสระบุรี โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2.3 จากผลการวิจัย ด้านการเรียนรู้ด้วยตนเอง พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องจากข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดบุรีรัมย์ ตระหนักถึงยุคโลกาภิวัตน์ที่มีการเปลี่ยนแปลงการพัฒนาอย่างรวดเร็ว มีความก้าวหน้าของเทคโนโลยีการสื่อสารและสารสนเทศ ทำให้ข้อมูลข่าวสารและความรู้ต่างๆ กระจายออกไปอย่างกว้างขวางและรวดเร็ว เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ เพราะปัจจุบันเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทสำคัญในการทำงานเป็นอย่างมาก การพัฒนาตนเองโดยการเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นการเรียนรู้ที่สามารถทำได้สะดวกที่สุดและสามารถเรียนรู้ได้ทุกเวลา ซึ่งสามารถทำให้ทุกคนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง ควบคุมและชี้นำตนเองได้ในเรื่องที่ต้องการศึกษาและที่สำคัญสามารถทำให้ทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาภรณ์ จะนันท์ (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความต้องการในการพัฒนาตนเองของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ด้านการเรียนรู้ด้วยตนเองอยู่ในระดับมาก

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่มีจำนวนมากที่สุด คือ การจัดฝึกอบรมต่างๆ ควรให้มีความครอบคลุมในทุกตำแหน่งและมุ่งเน้นการนำไปปฏิบัติ ทั้งนี้เพราะบุคลากรต้องการความรู้ความสามารถและทักษะเฉพาะทาง ซึ่งจะช่วยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถที่จะลงมือปฏิบัติได้ หลังจากได้รับการฝึกอบรมในเรื่องนั้น ๆ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เนื่องจากการฝึกอบรมเป็นการเพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์ และทักษะในการปฏิบัติงานเพิ่มมากขึ้นทำให้การปฏิบัติงานในหน้าที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เกิดการพัฒนาฝีมือ ความชำนาญ และการเพิ่มพูนทัศนคติที่ดีในการทำงาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีความรู้ใหม่ ๆ เพื่อใช้ในการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพาภรณ์ ไพศาลนันท์ (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองบทบาทใหม่ภายใต้การบริหารงานร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลของหัวหน้าสถานีอนามัยในเขตจังหวัดราชบุรี พบว่า ควรมีการให้ความรู้โดยการฝึกอบรมแก่หัวหน้าสถานีอนามัยในเรื่องวัตถุประสงค์ เป้าหมายการดำเนินการของโครงการจะนำมาสู่การพัฒนาหัวหน้าสถานีอนามัยและเจ้าหน้าที่อนามัยทุกคนให้มีประสิทธิภาพในการทำงานมากยิ่งขึ้น เมื่อต้องไปทำงานร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปประเด็นความต้องการในการพัฒนาตนเองของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและแก้ไขให้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลมากขึ้น ดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 จากผลการวิจัย พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการศึกษาต่อ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบุคลากรต้องการนำวุฒิการศึกษามาประกอบการเลื่อนตำแหน่ง และระดับที่สูงขึ้นในสายงานที่ปฏิบัติและเป็นการพัฒนาศักยภาพของตนเองในการปฏิบัติงาน ควรส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาต่อในทุกระดับอย่างต่อเนื่องและจริงจังภายในประเทศทั้งในเวลาราชการและนอกเวลาราชการ หรือส่งเสริมให้บุคลากรได้ศึกษาทั้งแบบในระบบ โดยเข้าชั้นเรียน หรือศึกษาต่อนอกระบบโดยไม่เข้าชั้นเรียน และควรมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อเป็นทุนการศึกษาต่อแก่บุคลากรขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน เพื่อให้บุคลากรมีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น อันจะส่งผลให้การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสามารถขับเคลื่อนภารกิจตามอำนาจหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

1.2 จากผลการวิจัย พบว่า ความต้องการในการพัฒนาตนเองของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการเรียนรู้ด้วยตนเอง ดังนั้น องค์การบริหารส่วนจังหวัดควรมีการส่งเสริม สนับสนุน ให้บุคลากรมีการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยมีการจัดบริเวณสำหรับการใช้ห้องสารสนเทศเพื่อการศึกษา และค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสายงานแต่ละประเภท มีการจัดหาสื่อต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์และระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อให้บุคลากรศึกษาค้นคว้าเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อเปิดโอกาสให้ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น และข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ทางวิชาการที่มีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลข่าวสารตลอดเวลา

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการในการพัฒนาตนเองของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดบุรีรัมย์

2.2 ควรมีการศึกษารูปแบบและการใช้สื่อที่มีความเหมาะสมกับการเรียนรู้ด้วยตนเองของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด

2.3 ควรมีการศึกษาความต้องการในการพัฒนาตนเองของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดบุรีรัมย์ ทั้งฝ่ายประจำและฝ่ายการเมือง ควบลู่กันไปด้วย เพื่อจะได้มีการพัฒนาไปพร้อม ๆ กัน